

דעות

הפסקת אש? השמועה לא הגיעה לתושבי עזה

מיכאל ספרד • עו"ד ספרד הוא מומחה למשפט זכויות האדם ודיני מלחמה

21 בינואר 2026

לפני כמה ימים שמעתי את המנחה של מהדורת החדשות המרכזית באחד מערוצי הטלוויזיה אומר שאחרי שנתיים של מלחמה ישראל סוף סוף חוזרת לשגרה. זה היה הפתיח לכתבה על משרתי המילואים ומשפחותיהם "שעבורם המלחמה לא הסתיימה". שני המשפטים האלה מרמזים שיש ניגוד בין "שגרה", שישראל סוף סוף חוזרת אליה, ל"מלחמה" שכבר איננה, אבל בעבור המילואימניקים לא באמת הסתיימה. הטקסט הבנאלי הזה מעורר שאלות עמוקות, ובהן מהי המלחמה? האם באמת הסתיימה? למי?

שלושה חודשים חלפו מאז הוכרזה הפסקת האש, אחרון החטופים החיים הוחזר וצה"ל נסוג לקו הצהוב. אבל מתברר שהמילה "הפסקה" בביטוי "הפסקת אש", אף שהיא מרמזת על קטיעה חדה וברורה, היא למעשה מושג נזיל ויחסי. תחת ה"הפסקה" של האש נהרגו עד כה ברצועה יותר מ-460 בני אדם ונפצעו כ-1,200 (לפי נתוני משרד הבריאות בעזה), הכל מהאש המופסקת לכאורה של צה"ל. במקביל ישראל השלימה את השמדת מחציתה המזרחית של הרצועה בהרס שיטתי של כל המבנים בה. מעבר רפיח טרם נפתח, שיקומם של 33 מ-36 בתי החולים העזתיים שנפגעו בשנתיים האחרונות לא החל, ויותר משני מיליון תושבי הרצועה עדיין חיים במחסור קשה, רבים מהם באוהלים שאינם יכולים לגשם ולרוח של החורף.

אז מה זה בדיוק? הפסקת אש או המשך המלחמה? בזמן שלמאות ההרוגים הפלסטינים ובני משפחותיהם לא הגיעה השמועה על הפסקת האש, ולמיליוני הפלסטינים בעזה המצור והמחסור הם חוויה מלחמתית מתמשכת, בעבור ישראלים רבים מרגע שהוחזרו החטופים החיים, עצרות השבת בכיכר החטופים ובבגין נפסקו והחוויה המלחמתית התאדתה. אז אולי זאת כבר לא מלחמה "בין" אלא מלחמה "נגד", ועדיין זו מלחמה. מכאן שהעורך או העורכת של מהדורת החדשות שניסחו את הטקסט שלפיו ישראל חזרה לשגרה אחרי המלחמה לא התעמקו די במציאות של הרצועה ולא בסמנטיקה של המילה "מלחמה". כי יש סוגים שונים של מלחמות, אבל כשבוחנים את הפעילות הצבאית של ישראל אי אפשר להתחמק מהמסקנה, שזה לא שהשגרה החליפה את המלחמה כמו שהמלחמה נהפכה לשגרה. מרגע שהחטופים החיים שבו, שארית העניין של הישראלים בעזה נמוג (למעט אלו שמריירים על סיפוח, גירוש והתנחלות), והמלחמה השתגרה לתוך הנשמה שלנו וצומצמה למעין זמזום קבוע שמתרגלים אליו עד שמפסיקים לשמוע אותו.

המלחמה שהיא לא רק ההפצצות בעזה והמצור עליה, אלא גם ההרג של פלסטינים בגדה, הטיהור האתני והעקירות הכפויות של קהילות עניות בבקעת הירדן ובדרום הר חברון, הפשיטות האלימות של מתנחלים במדים, או באזרחי, או חצי-חצי, על כפרונים בשולי הגדה והנישול של רכושם הדל. כל אלה הם כיום שגרה ישראלית. שגרה של עליונות יהודית, שגרה של דיכוי והשפלה, שגרה של מלחמה בכל מה שהוא פלסטיני.

כשהזוועות שאנו מחוללים מתנרמלות עד כדי כך שאינן להן בכלל קיום בתודעתנו, זה השלב הסופי של השקיעה

ושגרה, כידוע, היא לא חדשות. שגרה משעממת. ביום ראשון בשבוע שעבר, למשל, נהרגו שלושה עזתים מירי צה"ל ברצועה. ערב קודם,

במוצאי שבת, נהרג [שאקר פלאח ג'עברי](#), בן 58, מירי חיילים בחברון. ביום חמישי נהרגו לפי סוכנות הידיעות אי־פי תשעה בני אדם, בהם שלוש נשים, בהפצצה ישראלית בדיר אל בלח. כמעט בכל ימי השבוע מתנחלים פשטו על קהילות פלסטיניות מוחלשות וקטנות באזורים שונים בגדה, ובעזה אלפי חולים ופצועים המשיכו מי להיאנק ומי גם לגסוס תחת מניעת טיפול רפואי שהוא תולדה של מדיניות ישראל. כל אלה הם דוגמאות לשגרה. שגרה, שגרה, שגרה. החדשות עוסקות במה שחדש, ואלה לא חדשות. החטופים החיים שבו, טראמפ הודיע שהגיע השלום, אפשר לדפדף. אין מה לראות, אפשר להתפזר.

זה השלב הסופי, אולי סופני, של השקיעה של חברה אנושית והפיכה לחברה שמתנהלת באופן בלתי אנושי אפל. כשהזוועות שאנו מחוללים מתנרמלות עד כדי כך שאין להן בכלל קיום בתודעתנו, משום שקורבנותיהן הם אותה ישות נעדרת נפח ומשקל אנושי הקרוי "פלסטינים", סימן שהגענו לשם.

בחברה מוסרית הריגה של בני אדם, בעיקר אלו החשודים כחפים מפשע, לעולם תהיה אירוע. בחברה מוסרית כל הרג כזה הוא צרימה שהאזון לא יכולה להתעלם ממנו, ושתשומת הלב הציבורית מחוייבת להתפנות אליו. בחברה שלנו הרג של פלסטינים, סבל של פלסטינים, קולם של הפלסטינים, מסוננים על ידי [מנגנון ביטול רעשים](#) גזעני שנהפך לכמעט סטנדרט ישראלי, ומושלכים לים.

אבל גם בים הפשעים יש גלים שמתנפצים על החוף, ויש גאות ושפל, וגופות סופן לצוף ולהיסחף ליבשה. פשעי השנתיים שחלפו לא יישארו עמוק במים כאטלנטיס נשכחת רק כי בעבור ישראלים רבים חזרה השגרה והעולם [בראשות טראמפ השתגע](#) ואינו דורש מישראל שום דין וחשבון על מעשיה. עוול אינו מתפוגג ככה מעצמו, הוא נשאר באוויר כמו זיהום ומרעיל את המציאות עד שמכירים בו, עד שמפעילים מנגנוני צדק כדי לפרקו.

ככל שנמשיך לספר לעצמנו שהמלחמה הסתיימה ושהשגרה חזרה, וככל שנמשיך להתעלם מהמיליונים שהחרבנו להם את החיים, ונמשיך להחריב את מה שנותר, הריפוי שלנו יהיה קשה יותר, ואולי בלתי אפשרי. ואז האמירה הנוקבת של להקת הפה והטלפיים תתברר כנכונה: "כאן סיפורנו תם".

לחצו לקבלת עדכונים בנושא:

רצועת עזה

הצג עוד

מערכת | הנהלה | מדיניות פרטיות | תנאי שימוש | צרו קשר |
רכשו מינוי | ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | פרסמו אצלנו

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר האיכותי בישראל
© כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ